

Les Salades

Gaià

Ubicació

Comarca:	Bages
Lloc/Adreça:	Sector sud-est del terme de Gaià
Emplaçament	Ctra. BP 4313, al km. 35 pista direcció N uns 3 km, camí E uns 2 km fins Coll Com., camí N i W 600 m
Alçada:	538

Coordenades:

Latitud:	41.91899
Longitud:	1.9647
UTM Est (X):	414150
UTM Nord (Y):	4641300

Classificació

Número de fitxa	08090 - 16
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Modern Contemporani Popular
Segle	XVII-XX
Estat de conservació	Bo
Protecció	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Residencial
Titularitat	Privada
Titular:	08089A010000020000YI
Autoria de la fitxa	Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa:	dl., 14/05/2018 - 02:00

Descripció

Masia de dimensions modestes, d'origen medieval, que es troba emplaçada al nord de l'altiplà que s'estén a l'extrem sud-est del terme de Gaià. Tan sols consta d'un cos residencial, de planta rectangular, amb planta baixa més un pis i golfes. Té l'aspecte d'una casa modesta, de característiques similars a la veïna de Viranes, però una mica més petita. Totes dues eren masoveries del Coll de Comadoms. La casa s'assenta sobre un terreny amb desnivell, de manera que la part posterior té l'entrada directament al primer pis. La base de la construcció és de pedra i la part alta és feta amb maó. Bona part dels murs són arrebossats amb ciment, cosa que fa més difícil deduir la seva evolució. La part més antiga devia ser a l'angle sud-est, on hi trobem un senzill portal amb llinda de fusta. La resta d'obertures són emmarcades amb maó i amb llindes de fusta. Ja ben entrat el segle XX la casa es devia sobrealçar i remodelar amb obra feta de maó, que té la particularitat de tenir els maons col·locats no en pla, com és habitual, sinó verticalment.

Observacions:

Informació oral facilitada per Josep Coll Pujols, del Coll de Comadoms

Història

Segons notícies recopilades per Josep M. Badia, aquest mas ja existia al segle XIV. Concretament s'esmenta en un document del monestir de la Portella de 1376, amb el nom de Les Salines. Formava part de la parròquia de Santa Maria de Gaià. El nom de les Salines és ben suggerent, però no el sabem relacionar amb cap jaciment de sal en concret. En un capbreu del castell de Gaià de 1692-93 consta que les Salades pertanyia al Coll de Comadoms, juntament amb Viranes. Aleshores el propietari era Josep Coll. En el Registre de la Riquesa de 1883 no consta que el Coll de Comadoms tingués masos secundaris o masoveries, però podria tractar-se d'una dada inexacta ja que, segons els propietaris, Viranes i Salades no han deixat mai de ser de Coll de Comadoms. De la casa en tenien cura masovers. Ja al segle XX el masover era un tal Salvador Llopis, que es dedicava, junt amb el seu fill, a fer de carboner. Tenien diverses carboneres a les rodalies de la casa. Entorn de 1955 van marxar de les Salades.

Bibliografia

BADIA, Josep M (2016). "Història", Gaià, t'estimo. Reviu Gaià, Grup de Recerca, Gaià, p. 59, 68, 85.
IGLESIAS PERA, Lluís (2006). Pla Especial Urbanístic pel qual es cataloguen les masies i cases rurals del municipi de Gaià. Ajuntament de Gaià (document no aprovat oficialment), núm. 21.

